

Helena Gralén
Landsbygdsavdelningen
036-39 51 40

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lanstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Skams håll i Jönköpings kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Skams håll, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Syftet med reservatet är att:

- bevara och utveckla en källpåverkad sumpskog med ett flertal rödlistade och sällsynta arter av framförallt kärlväxter och mossor.
- bevara de listade habitaterna enligt EU:s art- och habitatdirektiv i gynnsamt tillstånd.
- ge möjligheter till naturupplevelse och ett rörligt friluftsliv, inom ramen för bevarandet av naturvärdena.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, samt 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2). Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Administrativa data

Objektnamn	Skams håll
Skyddsform	naturreservat
Kommun	Jönköping
Socken	Järstorp
Karta	terrängkarta: 7D SO fastighetskarta: 7D 1j & 7D 2j
Lägesbeskrivning	Ca 2 km väster om Järstorps kyrka
Fastigheter	Norra Hammars-Ulvstorp 1:11, Rustorp 1:1, Toveryd 2:5 och Toveryd 2:4
Markägarkategori	Staten (Naturvårdsfonden), enskilda
Gräns	Enligt bifogad karta, bilaga 1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län
Areal	43,6 ha

Beskrivning av området

Skams håll är en grandominerad sumpskog med inslag av klibbal, björk, asp, ek, sälg och hassel. Norra delen hyser mer löv än den södra. Sumpskogarna har utvecklats utefter de bäckar som rinner genom området. Här och var stöter kraftiga källor fram och ger upphov till små soligena örtrika kärr. Området är mycket artrik och hyser många sällsynta och hotade arter som tvåblad, skärmstarr, springkorn, gullpudra och dunmossa. Det finns god tillgång på död ved av olika ålder och grovlek. Två högre liggande åsar som nyligen avverkats finns mellan bäckarna.

Reservatsföreskrifter**A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden**

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada levande eller döda träd
2. plantera in främmande växt- eller djurart
3. påverka områdets hydrologi negativt till exempel genom att dika, dikesrensa eller dämna
4. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
5. anordna upplag annat än tillfälligt för skogsbrukets behov på anvisad plats
6. bedriva täkt av något slag
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringssämnen
8. uppföra byggnad eller anläggning
9. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
10. anlägga luft- eller markledning, mast, torn eller antenn

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning (enligt svensk standard SIS 03 15 22) och skyltning av reservatet.
2. Utförande av åtgärder enligt fastställd skötselplan, bland annat iordningställande av parkeringsplats, naturvårdsinriktad skötsel av yngre skog och uppföljning av bevarandemål.

C. Föreskrifter för allmänhet och sakägare enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

1. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller liggande träd eller buskar
2. plocka eller samla in växter, växtdelar eller svamp med undantag av bär eller matsvamp för husbehov
3. fånga eller samla in ryggradslösa djur
4. störa djurlivet genom närgången uppträdande vid t.ex. spelplats, fågelbo eller gryt
5. elda
6. tälta
7. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg och parkeringsplats. Från förbudet undantas körning med skoter för anläggande av fasta skidspår på anvisad plats, samt för uttransport av fälld älg med mindre fordon på fastmark.
8. parkera annat än på anvisad parkeringsplats
9. ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn
10. cykla eller rida annat än på befintliga vägar och anvisade leder
11. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning

Utöver vad som i övrigt gäller är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller liknande med fler än 200 deltagare i icke spår bunden terräng

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga ledningsgator, vägar, leder och motionsspår (enligt karta, bilaga 1) som berör reservatet.

Från föreskrifterna C2-C3 undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen inledde diskussioner om reservatsskydd för området med berörda markägare i januari 2002. I april 2002 lämnade Länsstyrelsen ett uppdrag till SVEFA om värdering och förhandling för det aktuella området. I maj 2002 stakades gränserna ut för det planerade reservatet tillsammans med Länsstyrelsen, berörda markägare och Lantmäteriet. Lantmäteriet har därefter mätt in gränserna. Avtal om köp eller intrångsersättning har träffats med markägarna.

Samråd enligt 25-26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen och Jönköpings kommun.

Förslag till beslut har den 16 januari 2004 skickats på remiss till kommunen, Skogsvårdsstyrelsen, IF Hallby SOK, naturskyddsföreningen samt de botaniska föreningarna i Jönköping och Småland. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttrande. Jönköpings kommun, Skogsvårdsstyrelsen, IF Hallby SOK och Vattenfall har inkommit med yttrande. De två förstnämnda tillstyrker bildandet av naturreservatet. Skogsvårdsstyrelsen har framfört synpunkter på skötselplanen. IF Hallby SOK har framfört deras behov av att kunna underhålla befintliga leder och spår och att kunna anlägga fasta skidspår med hjälp av skoter. Vattenfall har framfört behovet av att även i framtiden kunna underhålla de ledningar som berörs av reservatet. Framförda synpunkter har beaktats inför beslutet.

Skälen för beslutet

Den mycket rika floran i Skams håll har uppmärksammats vid flera tillfällen. Skogsvårdsstyrelsen har registrerat flera nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt i området. Jönköpings Botaniska Sällskap och Naturskyddsföreningen i Jönköpings län har vid olika tillfällen inventerat sumpskogen och beskrivit dess höga naturvärden. Flera kraftiga källflöden gör jorden näringsrik och ger förutsättningar för en artrik och krävande flora av framförallt kärlväxter och mossor. Flera hotade och sällsynta arter finns inom naturreservatet. Naturskyddsföreningen i Jönköpings län valde 1999 ut Skams håll till en av sina kampanjskogar.

Skams håll ingår sedan april 2004 i nätverket Natura 2000.

Länsstyrelsen bedömer att de stora naturvärdena i området kräver ett skydd mot förändringar i hydrologin, avverkning av skog, borttransport av död ved och exploatering i form av bland annat byggnation. Området ska därför skyddas som naturreservat. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § miljöbalken avvägt föreskrifterna för området mot sakägarnas intressen och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken och med den för Jönköpings kommun gällande översiktsplanen.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 3 (formulär 23).

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling, samt i JönköpingsPosten. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i författningssamlingen och gäller omedelbart även om de överklagas.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövding Lars Engqvist beslutat och reservatshandläggare Helena Gralén varit föredragande, har även länsråd Bo Landholm, länsassessor Göran Kjell och naturvårdsdirektör Johan Uhr deltagit

Lars Engqvist

Helena Gralén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Sakägarförteckning
5. Sändlista